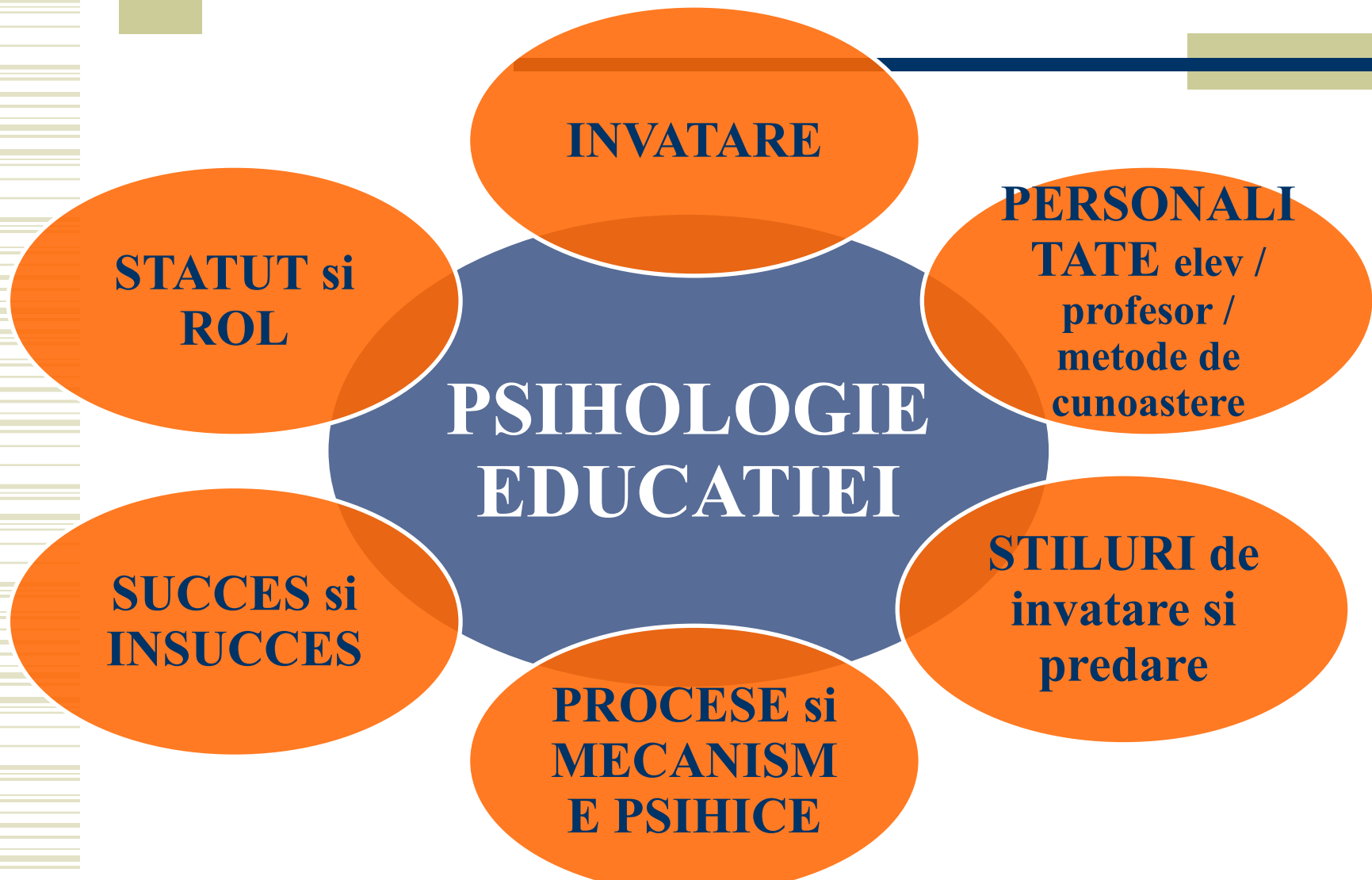

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

Lect univ dr. **Bucur Cristian**

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

invatarea...

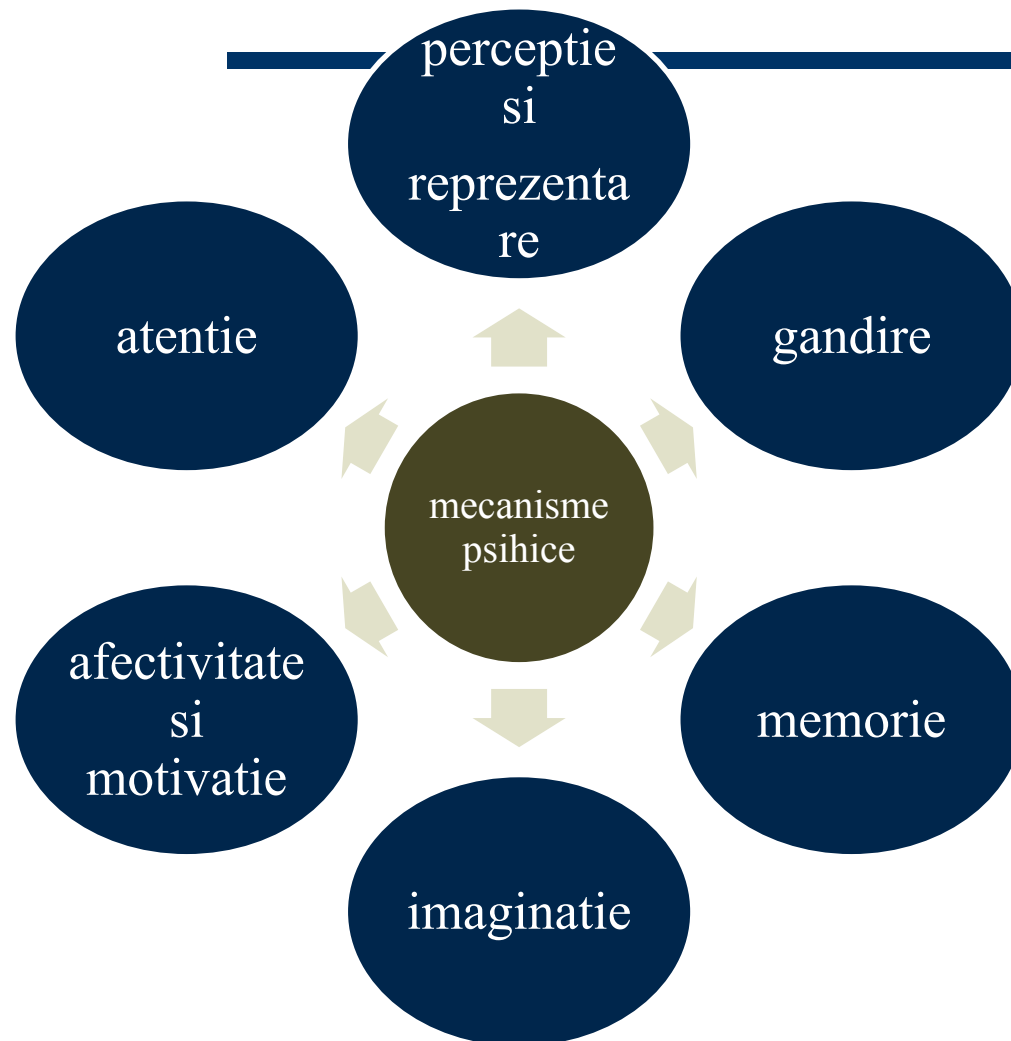

PSIHOLOGIA EDUCATIEI mecanisme...

Mecanisme psihice implicate in invatare...

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

mecanisme...

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

PERCEPTIE-REPREZENTARE

experienta psihica in lipsa contactului actual cu obiectul; permite reflectarea si cunoasterea obiectului in absenta lui, dar cu conditia ca acesta sa fi actionat candva asupra organelor de simt

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

REPREZENTAREA

Caracterizare

A. continut informational

ψ caracteristica concreta a obiectului

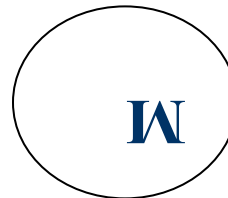
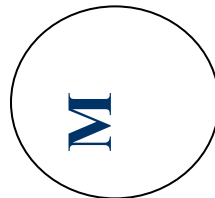
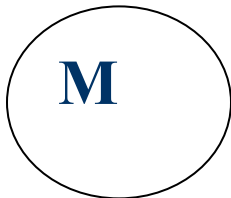
ψ 2 tipuri de proprietati :

componentiale (dimensiunile si
trasaturile- intersectia si
separarea)

holistice (configuratiile-
simetria si repetitia)- A

*Garner 1978: A, fara linia de la
mijloc este perceput tot ca "a"*

B. forma ideal-subiectiva = imaginea mentala

*forma ideal-subiectiva
sub care se reflecta
continutul
informational in
psihicul individului*

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

REPREZENTAREA

Mecanismele R

1. prelucrari si sistematizari, combinari si re-combinari ale insusirilor senzoriale

*Morais- amplificare/
estompare insusiri ;
interiorizarea
experientei P, dar la
nivel abstract*

2. selectia insusirilor- reflecta semnificatia acordata de individ acestora

*structurare interioara,
organizare in sisteme, fixare
in constiinta, favorizeaza
generalizarea*

3. mecanism fundamental- **cuvantul**

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

REPREZENTAREA

Mecanismele R

4. activitatea individului

*fixeaza si sustine evocarea R,
obliga la selectivitate, determina
condensarea (interiorizarea
senzoriala si verbala)*

5. sursa generatoare

*- existenta unor mecanisme cerebrale
dedicate ; imginile sunt tranzitorii ;
procesele activatoare sunt diferite de cele
de procesare a imaginilor (explorari, rotiri,
transformari)*

6. mecanisme diferite in functie si de
tipul de reprezentare

*semantice (activarea si
punerea in
relatie-selectiile-ierahizarea)*

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

mecanisme ...

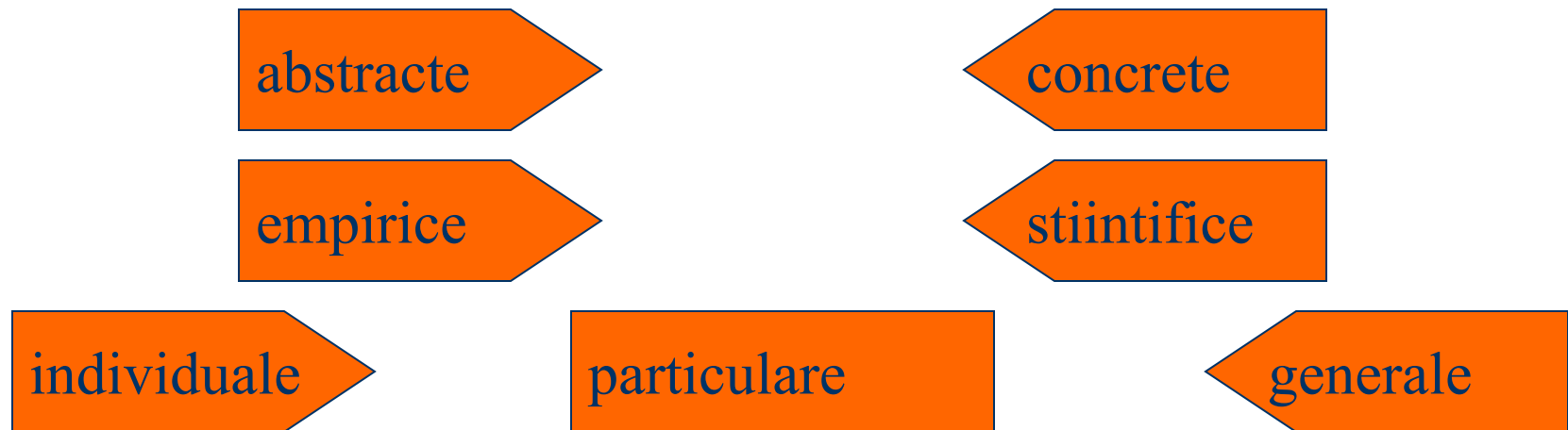
GANDIREA

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

laturile GANDIRII

L informational- conceptele si prototipurile

ψ criterii de clasificare

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

laturile GANDIRII

L informatională- conceptele si prototipurile

ψ C empirice

ψ experienta practică-intuitivă și operantă

ψ favorizează comunicarea interumană și învățarea spontană

ψ limitate și deseori nefavorabile în procesul cunoașterii

ψ puternic individualizate

ψ fragmentare

ψ lipsa de ierarhizare a însușirilor reflectate

ψ fragilitatea conținutului

ψ pot deveni automatizate, rigidizându-se

ψ singurele mijloace intelectuale accesibile copilului

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

laturile GANDIRII

L informational- conceptele si prototipurile

ψ C stiintifice

ψ constructe ipotetico-deductive

ψ deliberari constiente

ψ coordonari rationale in sistemul intelectual

ψ condensari si corelari ale notelor definitorii ale obiectelor

ψ faciliteaza formularea definitiilor

ψ suportul intuitive-imagistic (cuprins in grade diferite in orice concept) nu afecteaza in mod direct esentializarea

ψ caracter mobil, flexibil, dinamic

ψ structurare si organizare

ψ sustin activitatea practica prin conformitatea cu ligitatile fenomenelor

ψ organizate, sistematice, dirijate constient

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

laturile GANDIRII

L informational- structuri conceptuale complexe

ψ structuri conceptuale ale cunoștințelor

ψ   rețele
semantice

- ❑ organizare de clase care respectă relația de incluziune a claselor
- ❑ sugerând caracterul extrem de bine organizat și structurat al cunoștințelor prin construirea lor din concepte (noduri) și relațiile dintre acestea (arcuri ce pot fi de subordonare sau de predicție)
- ❑ fiecare concept moștenește proprietățile conceptului sau ale claselor supraordonate

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

laturile GANDIRII

L informational- structuri conceptuale complexe

ψ structuri conceptuale ale cunoștințelor

= *blocuri de cunoștințe care se definesc prin ele însele, neavând nevoie de raportarea la alte cunoștințe*

ψ **scheme** și
scenarii
cognitive

- ☐ situaționale
- ☐ asimilabile
- ☐ exprimă cunoștințe declarative
- ☐ rolul lor = intervenția în procesarea informației: selectează și inferează sau respinge
- ☐ ghidează comportamentul uman
- ☐ un plan, un pachet de organizare numerică și un nod de organizare tematica

= *sunt succesiuni de evenimente specifice unui anumit context*

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

GANDIREA- latura opertionala

Operațiile (instrumentale) particulare

ψ direcționare $\left\{ \begin{array}{l} \psi G \text{ direcționată} \\ \psi G \text{ nedirecționată} \end{array} \right.$

ψ tipul operațiilor
presupuse $\left\{ \begin{array}{l} \psi G \text{ algoritmică} \\ \psi G \text{ euristica} \end{array} \right.$

ψ finalitate $\left\{ \begin{array}{l} \psi G \text{ reproductivă} \\ \psi G \text{ productivă} \\ \psi G \text{ critica} \end{array} \right.$

ψ sensul de evoluție $\left\{ \begin{array}{l} \psi G \text{ divergentă} \\ \psi G \text{ convergenta} \end{array} \right.$

ψ modul de desfășurare $\left\{ \begin{array}{l} \psi G \text{ verticală} \\ \psi G \text{ laterala} \end{array} \right.$

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

GANDIREA- latura opertionala

Operațiile (instrumentale) particulare

ψ eficiență $\left\{ \begin{array}{l} \psi \text{ G eficientă} \\ \psi \text{ G neeficientă} \end{array} \right.$

ψ demersurile logice $\left\{ \begin{array}{l} \psi \text{ G deductivă} \\ \psi \text{ G inductiva} \\ \psi \text{ G analogică} \end{array} \right.$

ψ sensul de evoluție $\left\{ \begin{array}{l} \psi \text{ G divergentă} \\ \psi \text{ G convergentă} \end{array} \right.$

ψ corespondența cu
realitatea $\left\{ \begin{array}{l} \psi \text{ G vigiă} \\ \psi \text{ G autista} \end{array} \right.$

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

Inteligenta...

INTELIGENTA

ψ Terman arata ca varsta mentala este distanta parcursa intre varsta noului nascut si inteligenta adulta

$$\psi \text{ QI} = \frac{\text{varsta mentala}}{\text{varsta cronologica}} * 100$$

ψ Binet Al & Simon Th- *Scala metrica a inteligentei*

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

Inteligenta...

ψ TIM- H Gardner

Gardner arata ca inteligenta este abilitatea de a rezolva probleme sau de a crea produse care au valoare intr-o anumita cultura

vizual-spatiala

inter-personala

muzicala

logico-matematica

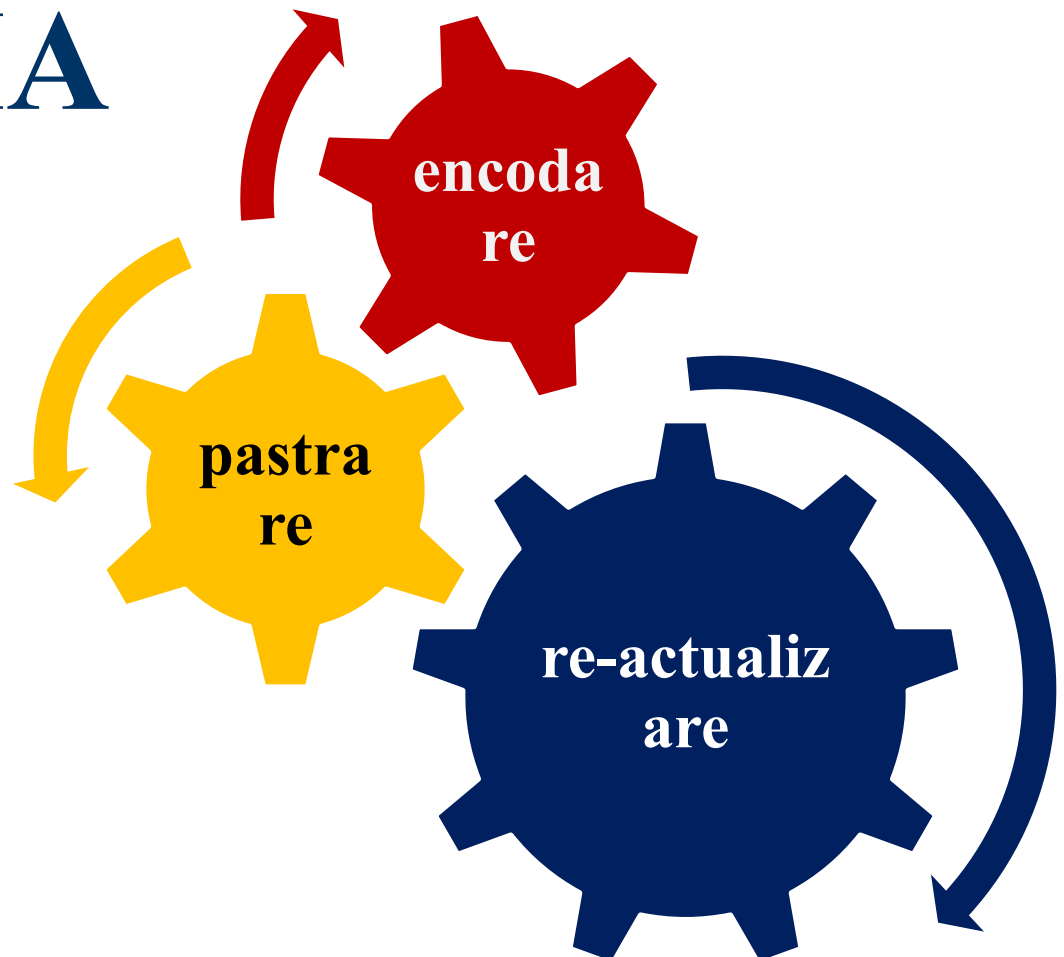
lingvistica

corporal-kinestezica

intra-personala

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Encodarea/engramarea/ intiparirea

Ansamblu de prelucrari logic-informationale, biofizic si biochimic in urma caruia continuturile cognitive, motivational-afective si schemele motorii sunt incrise din segmentul temporal prezent in cel trecut.

Factorii facilitatori/perturbatori ai encodarii

ψ Natura materialului

- abstract
- intuitiv
- explicativ
- lipsit de sens

15 silabe **fara sens**

20,4 repetari

15 cuvinte **separate**

8,1 repetiti

15 cuvinte **in fraza**

3,1 repetitii

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Factorii facilitatori/perturbatori ai encodarii ... ψ organizarea materialului

- gradul de organizare,
- modul de organizare
- in serii succesive sunt 2 tipuri de asociatii
  - adiacente
  - la distanta (anterograde / retrograde)
- Robinson & Brown- elementele de la inceput si sfarsit sunt mai bine retinute decat cele de la mijloc

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Factorii facilitatori/perturbatori ai encodarii ...

ψ omogenitatea / heterogenitatea materialului

M+ cand e
elemente
neomogene
intr-o masa
omogena

▪ efectul Robinson

▪ Restorff

▪ Underwood

M+ cu cat e mai
omogen

materialele mai
omogene se M
mai greu

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Factorii facilitatori/perturbatori ai encodarii ...

ψ volumul

- materialul creste in progresie aritmetica, timpul de memorare creste in progresie geometrica
- Robinson (6 silabe- 71%; 12 silabe- 78%; 18 silabe- 81%; “chunk”= unitate de semnificatie
- G Miller- empanul menzic = 7+ 2

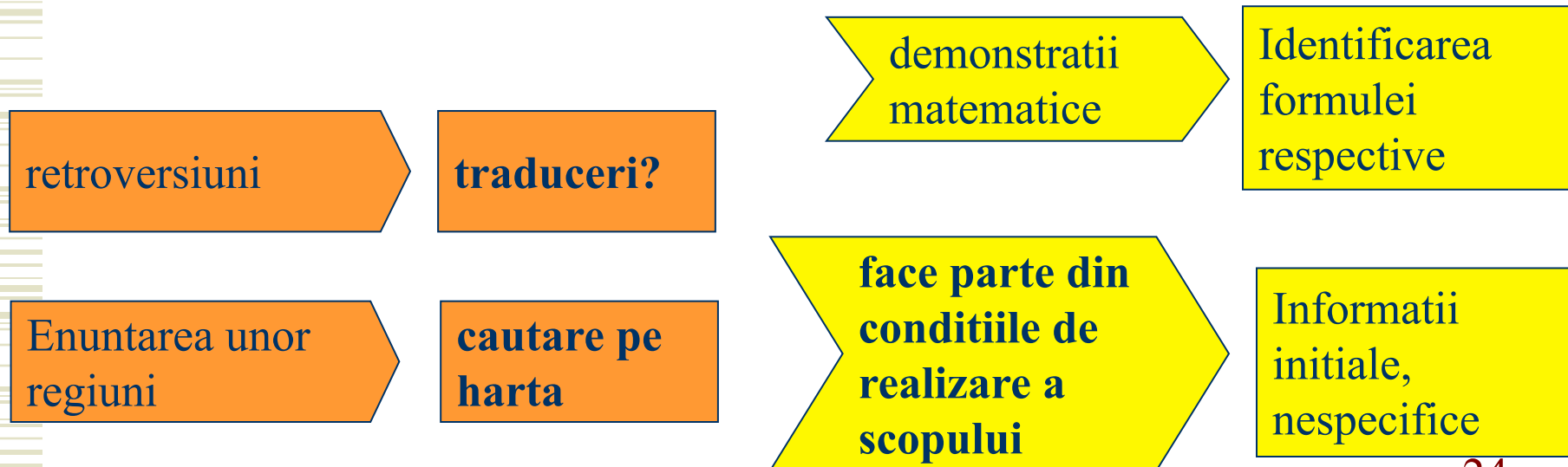
PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Factorii facilitatori/perturbatori ai encodarii ...

ψ gradul de implicare al subiectului

- cand materialul de memorat se incadreaza in una din categoriile

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Factorii facilitatori/perturbatori ai encodarii ...

ψ modul de memorare

globala

partiala

dp

- ambele sunt eficace si importante

conditiile specifice

- cand volumul creste, M partiala este mai eficienta

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Factorii facilitatori/perturbatori ai encodarii ...

ψ nivelul reactivitatii SN

- C Voicu : hiperactivii M+ stimuli nonverbali cu durata scurta de actiune, nefiind avantajati de activitatile complexe si de lunga durata.

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Factorii facilitatori/perturbatori ai encodarii ...

ψ repetitia

- optim repetitional

subinvatarea

- repetitiile suplimentare nu trebuie sa depaseasca 50% din numarul initial de repetitii pentru M

suprainvatarea

- forma esalonata sau comasata a repetitiilor influenteaza puternic reactualizarea: mult mai productive sunt repetitiile esalonate

ψ alte particularitati: familiaritate; semnificatie; agreabil

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Forme ale M...

Pastrarea/ conservarea

- **operatii si transformari** care au ca **rezultat mentinerea** in memorie un timp cat mai indelungat, a informatiei si experientelor ecodate anterior.
- **Indicatorii de evaluare a conservarii: trainicia** (profundzimea si durata).

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA- procesualitate ...

Forme ale M...

Reactualizarea

- aducerea in campul constiintei a unor elemente din fondul experientei anterioare

recunoastere

- ✓ se realizeaza in prezenta obiectului sau evenimentului sau cu ajutorul unor elemente definitorii pentru acel obiect sau eveniment
- ✓ este evaluata dupa corectitudinea identificarii obiectului

principalul criteriu
obiectiv de evaluare a
encodarii si pastrarii

- 2 forme de reactualizare

reproducerea

- ✓ superioara recunoasterii, presupunand in derularea constienta a continuturilor informationale si actelor motorii anterior achizitionate
- ✓ se evalueaza dupa urmatoorii indicatori: promptitudine, completitudine, fidelitate si exactitate

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA sau Uitarea?!

UITAREA ...

ψ condiții și strategii de recuperare

- ipoteza distinctivității codurilor din memorie (Ellis)

recuperarea unei informații din M se realizează cu atât mai ușor cu cât ea este mai distinctă în raport cu altele

- ipoteza indicilor de recuperare

este un fragment al situației de învățare care poate servi la suscitarea recuperării

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MEMORIA sau Uitarea?!

UITAREA ...

ψ condiții și strategii de recuperare

- ipoteza specificității engramării
- ipoteza contextualității
- ipoteza metamemoriei

succesul recuperării depinde de compatibilitatea dintre informația memorată și informația prezentată în faza de recuperare

recuperarea va fi optima când are loc în același context cu encodarea

cunoștințele deținute de individ despre propria sa M, recuperarea =:
1.decizia de căutare a informației, 2.evaluarea rezultatelor de căutare în memorie, 3.cunoașterea și folosirea strategiilor recuperării eficiente

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

IMAGINATIE

procesul de combinare si recombinaire a datelor din experienta anterioara in vederea dobandirii unor imagini noi, fara un corespondent in realitate sau in experienta noastra personala

Zlate

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

IMAGINATIA

IMAGINATIA este....

ψ tipul de actiune psihica

combinarea, recombinaarea

ψ forma rezultata

obtinerea noului

ψ sensul acestei forme
rezultate

pentru individ,
dar si pentru societate

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

Creativitatea...

ψ produs

Irving Taylor delimiteaza 5 nivele de creativitate ce pot fi regasite intr-un produs creativ, marcand trecerea de la *subiectiv* la *obiectiv*.

ëcreativitate expresiva- forma fundamentala a creativitatii care nu este conditionata de nici o aptitudine si este cel mai usor de surprins in desenele copiilor, caracteristicile principale ale acesteia sunt spontaneitatea si libertatea de exprimare ;

ëcreativitatea productiva- nivelul specific al tehnicienilor, pentru ca presupune insusirea unor deprinderi care permit imbunatatirea modalitatilor de exprimare a creatiei;

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

Creativitatea...

ψ produs

Irving Taylor delimiteaza 5 nivele de creativitate ce pot fi regasite intr-un produs creativ, marcand trecerea de la *subiectiv* la *obiectiv*.

creativitatea inventiva- se valorifica prin inventii si descoperiri si pune in evidenta capacitatea de a sesiza relatii noi si neobisnuite;

creativitatea inovativa- presupune intelegerea proufunda a pricipiilor fundamentale (arta, stiinta), si apoi modificarea decisiva a abordarii unui fenomen;

creativitatea emergenta- nivelul suprem al creativitatii la care ajung foarte putini indivizi,presupune descoperirea unui principiu, aunei idei care sa revolutioneze un inreg domeniu al cunoasterii

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

Creativitatea...

ψ proces...

Se vizeaza caracterul fazic, algoritmic chiar al creativitatii.

Graham Wallas, Thomson si Hutchinson sugereaza existenta a 4 faze :

ψ prepararea

ψ iluminarea

ψ incubatia

ψ verificarea

Ex: Mendeleev- tabelul periodic

Newton- fizica mecanica

Einstein A- teoria relativitatii- fizica cuantica

Edison- becul electric

Mozart

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

Creativitatea...

ψ dimensiune complexa a personalitatii

Creativitatea nu este un efect al conlucrării mecanismelor sau proceselor psihice si nici o organizare optima a unor diferiti de eprsonalitate.

Creativitatea este o dimensiune de sine-statoare a personalitatii, beneficiind de intreaga complexitate a acesteia si fiind integrata la nivelurile cele mai adanci ale fiintei umane, in insasi identitatea ei.

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

Creativitatea...

ψ dimensiune complexa a personalitatii

Guilford si Lownfeld descriau foarte asemanator personalitatea creatoare :

• fluiditate

• flexibilitate

• originalitate

• elaborare

• sensibilitate fata de probleme

• capacitate de redefinire

C Taylor vorbea despre:

• lipsa de ingamfare

• toleranta fata de ambiguitate

• increderea in propria activitate

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MOTIVATIE-AFECTIVIT ATE

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

Proprietati

polaritate

intensitate

durata

mobilitate

expresivitate

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

Proprietati
 ψ polaritatea

tendința proceselor afective de a gravita fie în jurul polului (+) fie (-) și apare ca urmare a satisfacerii sau nesatisfacerii diferențiate

procesele afective sunt cuplate în perechi cu elemente contrare

se manifestă și în funcție de particularitățile situației, dar mai ales de particularitățile personale

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

Proprietati

indică forța, tăria, profunzimea

ψ intensitatea

- valoarea afectivă a obiectului
- semnificația obiectului în raport cu trebuințele subiectului
- capacitatea afectivă a subiectului

schimbarea (amplificarea) semnificațiilor
afectogene ale obiectului sau persoanei cu care
subiectul este în relație

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

Proprietati
 ψ durata

persistența în timp a proceselor afective,
indiferent dacă stimulul mai există sau nu

alimentând în permanență semnificația
afectogenă a unui stimul se poate ține mereu
trează starea afectivă față de el

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

Proprietati

nu trebuie confundată cu fluctuația stărilor afective

mobilitatea

trecerea rapidă de la o fază la alta în interiorul aceleiași trăiri emoționale

fie trecerea de la o stare afectivă la alta

trecerea de la stadiul primar, de incertitudine – deficit de informație

trecerea de la emoție

stadiul secundar, care presupune o trăire specifică, adecvată deznodământului (ne)favorabil, bazat pe relevanța informației

la sentiment

de la un tip de sentiment la altul

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

Proprietati

ψ expresivitate

mimica / pantomimica / modificări de natură vegetativă / 4. schimbarea vocii

Expresiile emoționale nu sunt izolate
ci se corelează și se subordonează
stărilor afective => conduita
emoțional-expresivă

Joy

Accepted

Aware

Angry

Sadness

Rejected

Surprised

Fearful

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFECTIVITATE

Proprietati

ψ expresivitate

Expresiile emoționale îndeplinesc
roluri importante în comportamentul
omului:

comunicare
exteriorizează
starea
afectivă
trăită

**influențare a
conduitei altora**
utilizarea socială a
expresiilor
emoționale cu
scopul de a obține
ceva

contagiune
trezirea
unor reacții
similare la
alte
persoane

autoreglare
comportamen
t tipic unei
situații

**accentuare sau
diminuare**
însăși ale stării
afective —
descărcare,
eliberare afectivă

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

Clasificare

ψ   **procesele**
afective
complexe

grad mai ridicat de conștientizare și intelectualizare

emoții curențe (forme afective de scurtă durată, cu caracter situativ orientate spre un obiect sau o persoană: bucurie, tristețe, simpatie, entuziasm, dispreț, plăcere, dezgust)

emoții superioare (legate de obiecte și de activitate)

dispoziții afective (stări difuze, cu intensitate variabilă, care dacă se repetă se pot transforma în trăsături de caracter: bună dispoziție, veselie, blazare, entuziasm, anxietate)

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

Clasificare

**ψ   procesele
afective
superioare**

restructurare valorică la nivel de personalitate, depășind structura și conținutul stărilor emoționale tranzitorii

sentimentele (intense, de lungă durată, specific umane, condiționate social-istoric . dragostea, ura, gelozia, admirația, îndoiala)

- ✓ intelectuale: curiozitatea, mirarea, îndoiala, dragostea de adevăr
- ✓ estetice: admirația, extazul
- ✓ morale: patriotismul, datoria

pasiunile (sentimente cu orientare, intensitate, grad de stabilitate și generalitate foarte mare, care antrenează întreaga personalitate)

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

AFFECTIVITATE

teorii

W. James

Teorii fiziologice periferice

ψ sursă a emoțiilor excitațiile, semnalele provenite de la viscere, de la mușchi, iar trăirea emoțională nu ar fi decât o reverberație a viscerelor, o colecție de semnale interoceptive

ψ emoția apare ca un fapt subiectiv fără eficiență

ψ funcția de a dubla pe planul conștiinței o stare organică, fiind proiecția simplă a acesteia

ψ feedback-ul vegetativ al organelor efectoare joacă un anumit rol: el întreține și uneori exagerează emoția

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MOTIVATIA

Ce inseamna Mt? Ce inseamna sa fi motivat?

ψ mecanisme psihic cu rol de stimulare și activare, de sensibilizare selectivă și imbold

ψ “cheia înțelegerii și explicării comportamentului”

ψ reacție învățată, asociată unui stimul, sau ca un factor psihologic ce influențează comportamentul

ψ activitatea spontană ce energizează organismul și explică trecerea de la o stare de repaus la una de acțiune

ψ modelul subiectiv al cauzalității obiective

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MOTIVATIA

Golu

modelul subiectiv al cauzalității obiective, cauzalitate reprodusa psihic, acumulata in timp, transformata si transferata prin invatare si educatie in achizitie interna

desemneaza aspectul dinamic și direcțional (selectiv sau preferențial) al comportamentului

Nuttin

Rosca

totalitatea mobilurilor interne ale conduitei, fie că sunt înnăscute sau dobândite, conștientizate sau neconștientizate, simple trebuințe fiziologice sau idealuri abstracte

Zlate

*ψ pârghie importantă în autoreglare
ψ forță motrice a întregii dezvoltări psihice și umane
ψ sensibilizează diferit persoana la influențele externe
ψ răscolește și reasează, sedimentează și amplifică resursele psihice*

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MOTIVATIA... tipologie

Tipuri

ψ trebuințele

sunt structuri motivaționale fundamentale ale personalității care pot fi clasificate după diferite criterii, însă cel mai important este că ele îndeplinesc concomitent funcții energetice, funcționale și informațional reglatorii fiind prezente în cele mai diverse conduite ale omului

ψ motivele

- reactualizări și transpuneri în plan subiectiv a stărilor de necesitate (concretizări ale trebuințelor), conștientizate sau nu
- constituie mobilul declanșator al acțiunii, susținând-o energetic și orientând-o,

ψ dorințele

ψ aspirațiile

ψ interesele

sau conative

ψ convingerile

schimbate între interlocutori pentru a face să progreseze comunicarea spre un scop

ψ idealurile

ψ concepția despre lume și viață

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MOTIVATIA... functii

... functii

✓ Funcția de activare internă difuză și de semnalizare a unui dezechilibru fiziologic sau psihologic

specifică
trebuințelor

✓ Funcția de mobil sau de factor declanșator al acțiunilor efective

mobila ce alege dintre deprinderile existente pe cea care va fi actualizată- declansarea actiunii

✓ Funcția de autoreglare a conduitei

caracter activ și selectiv

J. B. Brown discuta despre calitatea de motivatie a unei variabile psihologice:

- ψ faciliteaza o anumită varietate de răspunsuri
- ψ contracareaza/ reduce manifestarea anumitor comportamente
- ψ influențeaza adoptarea unor noi forme acționale

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

MOTIVATIA... teorii

... holist-umaniste

Maslow

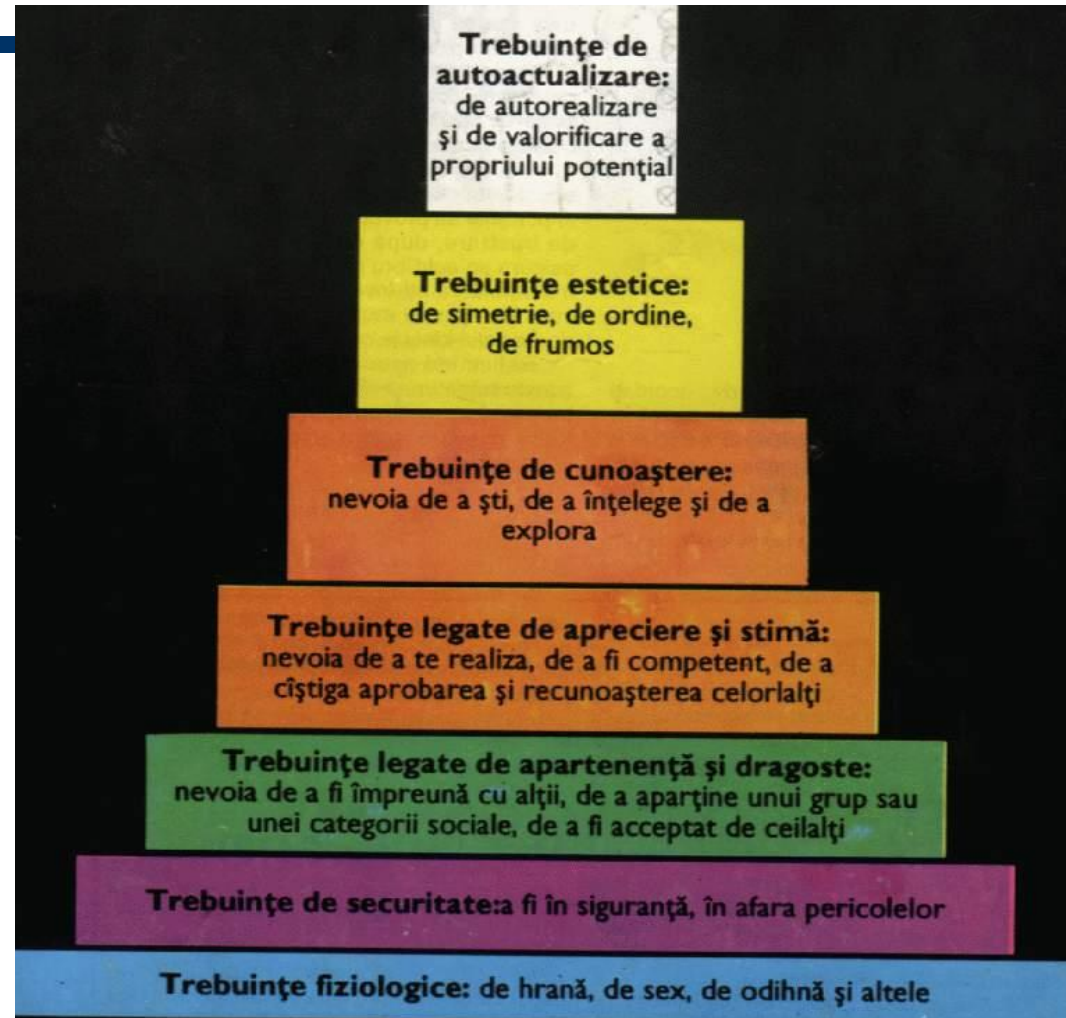
ψ o trebuință este cu atât mai improbabilă cu cât este mai continuu satisfăcută

ψ nu apare ca motivație decât dacă cea inferioară ei a fost satisfăcută

ψ succesiunea este rigidă

ψ trecerea nu presupune satisfacerea în întregime și durabilă a trebuinței anterioare

ψ apariția unei noi trebuințe după satisfacerea uneia anterioare se realizează treptat

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

mecanisme...

ATENTIA

PSIHOLOGIA EDUCATIEI ATENTIE...

ψ scoala are roluri foarte importante in dezvoltarea acestei functii psihice si anume:

- ψ sa adapteze capacitatile de atentie ale elevilor la sarcinile scolare;
- ψ sa dezvolte cu precadere atentia voluntara ca nivel superior al manifestarii acestei functii si care sustine cel mai bine activitatea de invatare;
- ψ sa creeze special conditii de provocare a atentiei involuntare pentru a folosi din plin avantajele acesteia;
- ψ sa imbine optim in desfasurarea lectiilor atentia voluntara cu cea involuntara, folosindu-le avantajele si compensand dezavantajele;
- ψ o data cu parcurgerea anilor de scoala sa dezvolte atentia postvoluntara;
- ψ sa dezvolte calitatile atentiei, transformandu-le in insusiri psihice stabile;

PSIHOLOGIA EDUCATIEI ATENTIE ...

ψ **stimulare**

ψ **intensitatea** crescuta a unor stimuli pe fondul celor medii.

ψ **noutatea** stimulilor declanseaza foarte repede si usor atentia elevilor si asigura astfel o conditie buna a receptionarii lor

ψ **miscarea** stimulului pe care vrem sa-l impunem atentiei elevilor pe fondul celorlalti stimuli ce raman

ψ **intermitenta** aparitiei stimulului poate focaliza involuntar atentia asupra lui

PSIHOLOGIA EDUCATIEI ATENTIE ...

ψ stimulare

ψ **existenta deja a unui interes** (format anterior)

ψ **experienta satisfactiilor traite anterior**

ψ **asteptarea** care poate fi indusa de catre profesor pregatind declansarea atentiei

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

ATENTIE ...

ψ **caracteristici**

ψ Volumul: inseamna numarul de elemente asupra carora se poate orienta si concentra dintr-o data atentia. Asemenea elemente pot fi puncte, linii, figuri, cifre, litere, etc.

ψ Volumul mediu al atentiei este de 7 (+-2) elemente, deci intre 5 si 9

PSIHOLOGIA EDUCATIEI ATENTIE ...

ψ **caracteristici**

ψ Distributivitatea atentiei se refera la posibilitatea desfasurarii concomitenta a mai multor activitati.

ψ este posibila prin integrarea intr-un tot

ψ existentei unei activitati principale si a altora secundare (si relativ automatizate)

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

mecanisme ...

ψ **caracteristici**

ψ **Stabilitatea** atentiei inseamna persistenta ei un timp cat mai indelungat, atat cat este cerut de activitatile complexe de invatare.

ψ exista cel putin trei blocaje sau intreruperi de foarte scurta durata la fiecare minut, exprimand natura functionarii circuitelor nervoase

ψ trebuie sustinuta si dezvoltata prin:

- complexitatea si bogatia stimulului fac sa se prelungeasca stabilitatea in timp;
- natura sarcinii pe care o are subiectul de indeplinit, incarcatura de responsabilitate a acesteia face ca atentia sa ramana stabila atat cat trebuie;
- motivatia generala fata de acea activitate este un factor care sustine puternic stabilitatea.

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

mecanisme ...

ψ caracteristici

ψ Concentrarea

ψ intensitatea optima a excitatiei in acei centrii corticali in care se proceseaza informatia receptionata in timpul unei activitati scolare, cu inhibarea concomitenta a altor centrii,

ψ dominanta functionala care asigura o eficienta superioara in desfasurarea perceptiilor, rezolvarea problemelor, stocarea informatiilor in memorie, etc.

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

mecanisme ...

ψ caracteristici

Factori de sustinere:

- sublinierea pentru elevi a **importantei temei** pe care o vor parcurge in lectia respectiva;
- formarea din timp si apoi actualizarea **intereselor cognitive** pentru invatare in general si pentru acea disciplina in special;
- **buna organizare** a activitatii de invatare in clasa, prin care sa se realizeze coerenta, legatura logica a structurilor informationale, implicarea operatiilor si strategiilor corespunzatoare de procesare a informatiilor;
- **antrenarea speciala** a elevilor pentru a rezista la perturbatiile si tentatiile din mediul ambiant.

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

mecanisme ...

ψ caracteristici

ψ Mobilitatea sau Flexibilitatea

ψ posibilitatea reorientarii si deplasarii atentiei de la un obiect la altul cu viteza pe care o impun diferitele activitati. Minima deplasare se realizeaza la un interval de 1/6 dintr-o secunda.

ψ mobilitatea este conditionata de:

ψ maturizarea neurofunctionala,

ψ mobilitatea proceselor nervoase fundamentale,

ψ antrenamentul de durata in satisfacerea, mai intai, a sarcinilor scolare si apoi a celor specifice unei profesii.

PSIHOLOGIA EDUCATIEI

succes vs insucces...

Intrebari si discutii...